

TILSYNET

udfordringer 08

Indhold

Forord		3
Resume		4
Energipriser		5
Effektivitet i energisektorerne		13
Energitilsynets opgaver og afgørelser	Elsektoren Naturgassektoren Fjernvarmesektoren	27
Internationalt arbejde	Rammerne Sekretariatets internationale aktiviteter	35
Medlemmer af Energitilsynet		40
Energitilsynets sekretariat		42
Sagsbehandlingstider og brugertilfredshed		43
Energiklagenævnet		45
Økonomi		46
Andre myndigheder på energiområdet		47

Forord

”Resultater og udfordringer 2008” er den første årsberetning fra det tilsyn, som startede en ny 4-årig funktionsperiode den 1. januar 2008. Lovgivningen tillægger Energitilsynet opgaven at virke for effektive og gennemsigtige energimarkeder i Danmark. Målet er, at husholdninger og virksomheder får energi på rimelige vilkår og til gennemsigtige og rimelige priser.

Prisen på elektricitet, naturgas og fjernvarme får stadig større betydning for danske husholdninger og virksomheders økonomi. Udviklingen i 2008 viser, at der er stigninger i prisen for alle tre energiformer. Det skyldes fortrinsvis forhold, som ligger udenfor Energitilsynets indflydelse, nemlig stigninger i engrospriser og brændsel. En lav stigningstakt i betalingen for netydelser vidner samtidig om, at tilsynet via reguleringen de facto over indflydelse på prisdannelsen.

Det sker bl.a. gennem reguleringen af netselskaberne i el- og naturgassektoren. Energitilsynets analyser af effektiviteten i de danske elnetselskaber peger i retning af, at der er et ikke udmøntet effektiviseringspotentiale.

Størstedelen af energifgifterne på elektricitet og naturgas er baseret på faste afgifter. Afgifterne udgør en stor andel af den samlede pris og slører derfor markedets prissignaler for forbrugeren. Forskelle i markedsprisen før afgifter kan synes beskedne i forhold til prisen inklusive afgifter. Som led i finansieringen af en lavere skat på arbejde er der fremført forslag om en yderligere forøgelse af energifgifterne. En forøgelse af de faste energifgifter vil yderligere sløre markedets prissignaler og dermed forværre rammebetingelserne. For at sikre effektive energimarkeder med god konkurrence ville det være ønskeligt med en afgiftsstruktur, der i højere grad tilgodeser energimarkedets prissignaler og dermed markedets funktion.

Tilsynet har i 2008 haft et særligt fokus på fjernvarmesektoren. Et betydeligt antal sager om navnlig grundlaget for varmepriserne er afgjort. Det er glædeligt at konstatere, at tilsynets tætte dialog og konstruktive samarbejde med varmesektoren nu viser resultater i form af en fælles forståelse af, hvor der er problemer, deres natur og deres afhjælpning. Tilsynet vil fortsætte den lagte linje med foredrag og oplysning om varmeforsyningsloven.

Et godt og tillidsfuldt samarbejde med virksomheder, brugere, brancheorganisationer og myndigheder er essentielt for et effektivt tilsyn. 2008 har budt på gode eksempler herpå i fjernvarmesektoren. Det er der god grund til at takke for. Vi vil derfor fra tilsynets side virke for, at dialog og samarbejde udbygges i årene fremover.

Uffe Bundgaard-Jørgensen
Formand for Energitilsynet

Resume

”Resultater og udfordringer 2008” bringer bl.a. en række analyser af prisudviklingen på energi og effektiviteten i energisektorerne. Herudover omtales sekretariatets deltagelse i internationale aktiviteter, og Energitilsynets øvrige aktiviteter og resultater belyses gennem udvalgte afgørelser, sagsbehandlingsstatistikker m.m.

- De gennemsnitlige forbrugerpriser på energi steg i 2008. Gennemsnitspriserne på naturgas steg mest med ca. 13 pct. i forhold til 2007, mens gennemsnitspriserne på elektricitet steg ca. 10 pct. Gennemsnitspriserne på fjernvarme steg mindst med ca. 5 pct.
- Der er markante forskelle i elnetselskabernes effektivitet. Energitilsynets analyser i ”Resultater og udfordringer 2007” viste, at dette også gør sig gældende i naturgassektoren og fjernvarmesektoren.
- For at øge effektiviteten i elsektoren gav Energitilsynet elnetselskaberne samlede effektivitetskrav på knap 80 mio. kr. (knap 3 pct. af deres påvirkelige omkostninger). Det er en skærpelse i forhold til 2007, hvor effektivitetskravet var ca. det halve.
- En sammenligning af de danske elnetselskaber med de svenske, norske og nederlandske understøtter, at der er yderligere effektiviseringspotentiale blandt de mindst effektive danske elnetselskaber.
- Der er indikationer på, at færre elnetselskaber kan give mere effektivitet. Resultaterne af Energitilsynets analyse af fusioner i sektoren tyder således på, at fusioner har givet lavere driftsomkostninger – særligt for de mindre selskaber i sektoren.

Energipriser

Gennemsnitspriserne på naturgas, fjernvarme og elektricitet er steget i 2008. Gennemsnitspriserne kan imidlertid dække over relativt store forskydninger i året og forskelle mellem priserne fra de enkelte leverandører/forsyningsområder og fjernvarmeverker. De danske forbrugerpriser på energi ser ikke ud til at være væsentligt påvirket af handelen med CO₂-kvoter, idet priserne på kvoterne har været lav i 2008. I takt med at de klima- og miljøpolitiske mål strammes, kan det forventes, at priserne på CO₂-kvoter får stigende indflydelse på de danske forbrugerpriser.

- Gennemsnitspriserne på naturgas, fjernvarme og elektricitet steg fra 2007 til 2008. Naturgasprisen steg ca. 13 pct. fjernvarmepri- sen ca. 5 pct. mens elprisen steg ca. 10 pct. Prisstigningerne – ikke mindst for naturgas og fjernvarme – hænger bl.a. sammen med de turbulente priser på energimarkedene i 2008.
- Der er stadig kun få private husholdninger, der udnytter det frie elmarked – i 2008 knap 3 pct., men tendensen er stigende. Den lave skiftetrekvens skyldes først og fremmest, at der generelt ikke er det store økonomiske incitament til at skifte.
- Produktudbuddet på det frie marked øges i takt med, at leveran- dørerne har større fokus på produktudvikling og innovation – fx med forskellige former for "grønne" elprodukter o. lign.

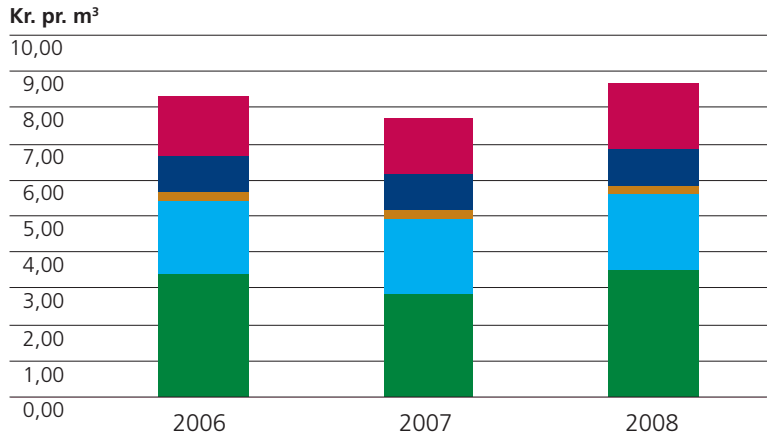
Naturgassektoren omfatter produktion, transport og handel med naturgas. Energitilsynet regulerer de 3 distributionsselskaber og de 3 forsynings- pligtige selskaber i sektoren samt transmissionsselskabet Energinet.dk. Herudover regulerer Energitilsynet betingelser og priser for benyttelse af de to naturgaslagre, der ejes af DONG og Energinet.dk.

Naturgas

Den gennemsnitlige forsyningspligtpris på naturgas steg 13 pct. fra 2007 til 2008. Gennemsnitsprisen for en m³ naturgas inkl. distribution, afgifter og moms lå i 2008 omkring 8,75 kr., jf. figur 1. Energitilsynet regulerer forsyningspligtprisen gennem en såkaldt effektivitetsregulering. Det betyder, at Energitilsynet godkender selskabernes omkostninger og et rimeligt overskud i forhold til selskabernes effektivitet med hensyn til gasindkøb. Selskaberne kan derfor ikke opkræve højere priser, end hvad der dækker de omkostninger og det rimelige overskud, Energitilsynet har godkendt.

Figur 1 Gennemsnitspris for forsyningspligtig naturgas 2005 – 2008

- Moms 25%
- Distribution
- CO₂-afgift
- Naturgas afgift
- Gaspris

Note: Figuren viser prisen for naturgas inklusive energifgifter og moms.

Kilde: Egne beregninger. Pris beregnet som vægtet årgennemsnit for de tre selskaber

Prisudviklingen på naturgas følger i høj grad udviklingen i oliepriserne. I 2008 har oliepriserne været meget svingende – fra et rekordhøjt niveau hen over sommeren til et relativt lavt niveau mod slutningen af året som reaktion på finanskrisen og begyndende afmatning i økonomien. Gennemsnitsprisen på årsbasis dækker derfor over meget store variationer i løbet af året, jf. figur 2.

Figur 2 Variation i prisen for forsyningspligtig naturgas 2008 (månedsgns.)

Kilde: Egne beregninger

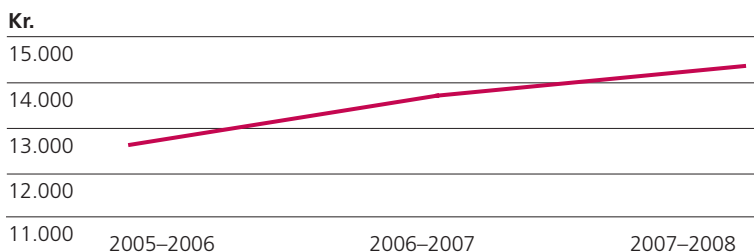
Note: Vægtet gennemsnit

Fjernvarmesektoren består af omkring 600 fjernvarmeforsyninger, der tilsammen forsyner ca. 60 pct. af de danske boliger med fjernvarme. De 55-60 største virksomheder leverer 60 pct. af fjernvarmen. Omkring 75 pct. af fjernvarmeproduktionen sker på kraftvarmeanlæg. De resterende 25 pct. produceres på – som oftest mindre – anlæg, der kun producerer varme.

Fjernvarme

I fyringssæsonen 2007/2008 er gennemsnitsudgiften til opvarmning af et hus på 130 m² steget ca. 4 pct. fra 13.750 kr. inkl. moms til ca. 14.300 kr. inkl. moms. Det skyldes først og fremmest stigende brændselsudgifter. Stigningen i gennemsnitsprisen dækker imidlertid over store prisforskelle mellem værkerne – både mellem de forskellige værktyper og inden for de enkelte værktyper.

Figur 3 Gennemsnitlige fjernvarmeudgifter i DKK inkl. moms

Note: Prisen er beregnet på basis af de faktiske afregningspriser i fyringssæsonen 2007/2008 inkl. moms.

Kilde: Dansk Fjernvarme "Fjernvarmepriserne i Danmark i 2008".

De priser, fjernvarmeværkerne kan tage, reguleres efter hvile-i-sig-selv princippet, hvor værkerne kan indregne nødvendige omkostninger i priserne. Prisforskellene afspejler derfor forskellige omkostningsforhold mellem værkerne, fx forskelle i anlægsomkostninger, anlægstype, størrelse mv. Der er også forskelle i de rammebetingelser de enkelte værker er underlagt, fx brændselsvalg og tilslutningspligt for kunderne.

For at gøre det let for forbrugere at sammenligne priser, offentliggør Energitilsynet forbrugerpriser på fjernvarme for beboelseslejligheder og enfamiliehuse på tilsynets hjemmeside www.energitilsynet.dk. De offentliggjorte priser er de priser (inkl. moms), de enkelte fjernvarmeforsyninger senest har anmeldt til Energitilsynet.

Priserne siger imidlertid ikke noget om varmeudgiften for en given bolig. For at beregne den faktiske pris er det nødvendigt, at forbrugeren tager udgangspunkt i sin boligs konkrete forbrug (variabelt bidrag) og det konkrete grundlag for beregning af fast bidrag (abonnements- og effektbidrag).

Elsektoren består af producenter, handelsselskaber (herunder handels-selskaber med bevilling til forsyningspligt), transmissionsselskaber og distributionsselskaber. Energitilsynet regulerer transmissionsselskabet med systemansvar (Energinet.dk), de 12 regionale transmissionsselskaber og ca. 120 distributionsselskaber samt 36 handelsselskaber med forsyningspligtbevilling.

Forsyningspligtig el

Energistyrelsen har givet en række virksomheder *forsyningspligt-bevilling*. Det forpligter virksomhederne til at levere elektricitet til alle kunder inden for hver deres bevillingsområde, som ikke har skiftet el-leverandør. Priserne på forsyningspligtig el kontrolleres af Energitilsynet.

Elmarkedet var det første energimarked i Danmark, der blev fuldt liberaliseret. Fra 1. januar 2003 blev el således et produkt, alle forbrugere kan købe frit på detailmarkedet i Danmark. Tidligere var forbrugerne bundet til at aftage den strøm, der blev leveret af det lokale elselskab.

Hovedparten af de private og andre mindre forbrugere har imidlertid ikke benyttet sig af mulighederne for at skifte leverandør og får stadig leveret forsyningspligtig el. I 2008 har godt 2 pct. af forbrugerne har udnyttet mulighederne for at skifte leverandør.

Tabel 1 Leverandørskift 2005 – 2007

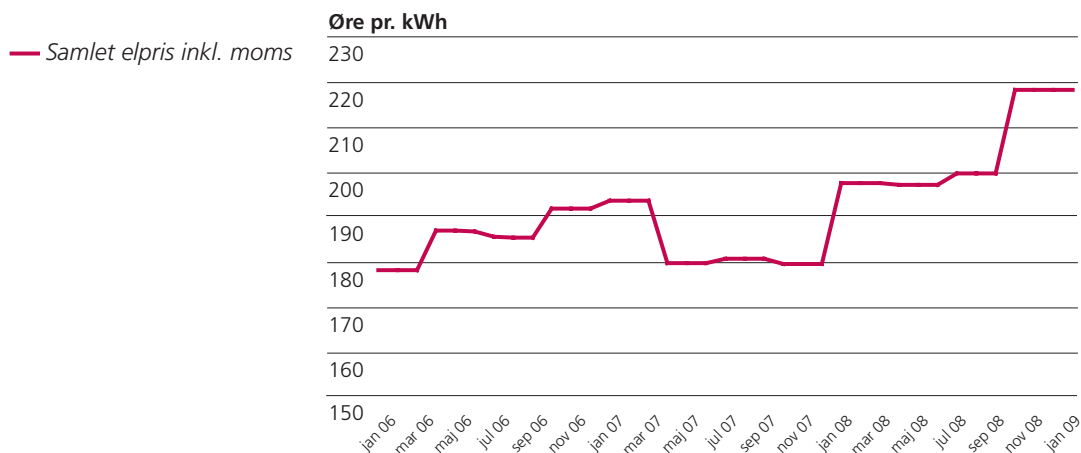
	2005 Pct.	2006 Pct.	2007 Pct.	2008 Pct.
Andel af skabelon-kunder* der har skiftet leverandør	1,1	1,25	2,87	2,8

* Skabelonkunder er husholdninger og mindre virksomheder med et forbrug under 100.000 kWh/år

Kilde: Dansk Energi

Gennemsnitsprisen for forsyningspligtig el (inkl. moms og afgifter) er steget ca. 10 pct. fra 2007 til 2008, jf. figur 4. Stigningen skyldes først og fremmest en stigning på næsten 60 pct. i prisen på engrosmarkedet. Netbetalingen er steget knap 4 pct., mens PSO-betalingen¹ (betaling for offentlige forpligtelser) er faldet næsten 60 pct.

Figur 4 Udvikling i forsyningspligtpris 2006-2008

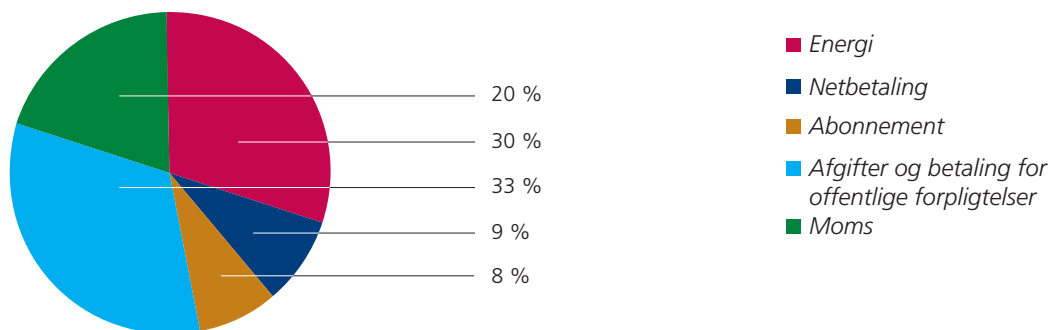

Kilde: Energitilsynets elprisstatistik 2008

Den samlede forbrugerpris på el består energipris, abonnement, netbetalinger, afgifter inkl. betaling for offentlige forpligtelser og moms, jf. figur 5.

¹ PSO-tariffen dækker primært pristillæg til vedvarende energi og decentrale værker samt forskningsmidler og administration af disse. I perioder med høje priser på el opkræves en lav PSO-tarif fordi miljøvenlig el behøver et mindre tilskud for at være rentabelt end i perioder med høje priser på el, og omvendt opkræves en høj PSO-tarif i perioder med lave priser på el.

Figur 5 Elprisens sammensætning (okt. 2008)

Kilde: Energitilsynets elprisstatistik

Energi prisen udgør knap en tredjedel af forbrugerens samlede pris, mens afgifter, PSO-betaling og moms udgør godt halvdelen. Den resterende del af prisen udgøres af netbetaling og abonnement. Da afgifterne er faste kan de enkelte priselementers andel svinge afhængig af energipris, ændring i PSO-tarif mv. I 2008 er særligt PSO-tariffen faldet i forhold til 2007, mens den rene energipris er steget.

Energiafgifter og offentlige betalinger udgør en tredjedel af den samlede forbrugerpris på elektricitet. Energiafgiften er en fast afgift pr. kWh, og det er med til at sløre markedets prissignaler for forbrugerne, idet selv relativt store prisudsving i den rene energipris kun giver sig udslag i små ændringer i den samlede elektricitetspris. Eksempelvis ville et fald i energiprisen på 10 pct. i oktober 2008 kun have givet et fald i den samlede forbrugerpris på elektricitet på godt 3,5 pct.

Effektive energimarkeder med god konkurrence kræver bl.a., at forbrugerne er i stand til at opfange og reagere på markedets prissignaler. En afgiftsstruktur, der i højere grad baserer sig på værdiafgifter ville fremme gennemsigtighed omkring markedets prissignaler og dermed medvirke til at skabe bedre vilkår for konkurrencen og markedets funktion.

Et alternativ til forsyningspligtproduktet er fastprisprodukter. Det er produkter, hvor forbrugerens elpris låses fast i en aftalt periode. Den eneste reelle forskel mellem de forskellige fastprisprodukter er aftaleperiodens længde – dvs. hvor længe forbrugeren ønsker prisen låst fast. P.t. udbydes produkter med en løbetid fra 3 mdr. til 36 mdr. De økonomiske konsekvenser af skift fra et forsyningspligtprodukt til et fastprisprodukt

kan først gøres op, når fastpriskontrakten udløber. Eventuelle gevinster/tab afhænger således af, hvordan forsyningspligtprisen udvikler sig i den periode, fastpriskontrakten løber.

Udover fastprisprodukter udbyder forskellige leverandører andre elprodukter – fx ”grønne” produkter, pulje-el, spot-el mv. – på det frie marked. På www.elpristavlen.dk og selskabernes hjemmesider er det muligt at se de enkelte selskabers produktbud og de aktuelle priser for disse.

Effektivitet i energisektorerne

Energisektorerne er karakteriseret ved naturlige monopoler. Det gælder netselskaberne (regionale transmissionsselskaber og distributionselskaber), hvor det ikke er økonomisk rentabelt at etablere et konkurrerende net ved siden af det eksisterende. En væsentlig del af Energitilsynets opgaver er at fremme effektiviteten blandt netselskaberne (de naturlige monopoler).

Virksomheder på konkurrenceudsatte markeder er udsat for et væsentligt effektiviseringspres, og Energitilsynets regulering skal bl.a. erstatte dette pres i forhold til de naturlige monopoler i energisektorerne.

Hvis effektiviteten i netselskaberne ligger væsentlig under, hvad der kan forventes på konkurrenceudsatte markeder, vil Energitilsynet inddrage dette i udmøntningen af reguleringen på området. Det vil også indgå i Energitilsynets fortsatte overvejelser og initiativer med hensyn til yderligere at styrke en effektivitetsbaseret udvikling af energisektorerne.

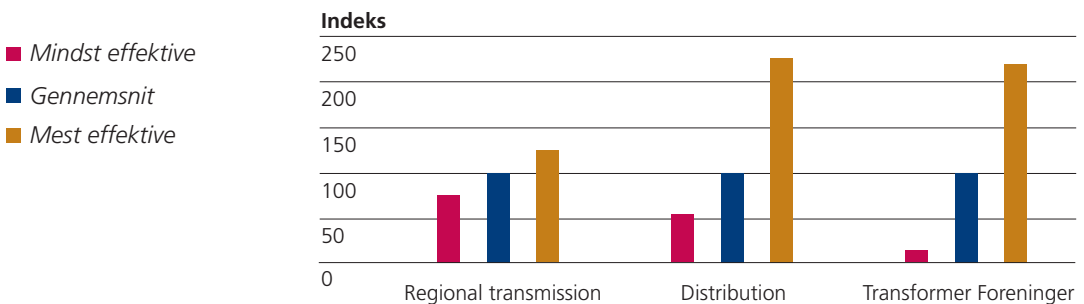
I 2008 er der kun gennemført benchmark i elsektoren. Energitilsynets analyser (omkostningsbenchmarks) i 2008 af de naturlige monopoler i elsektoren viser:

- Der er markante forskelle i virksomhedernes effektivitet for alle typer netselskaber i elsektoren. Effektivitetsforskellene ligger væsentligt over, hvad der normalt ses på konkurrenceudsatte markeder.
- Energitilsynets analyser i "Resultater og udfordringer 2007" viste, at dette også gør sig gældende i naturgassektoren og fjernvarmesektoren.
- Energitilsynet har pålagt elnetselskaberne samlede effektivitetskrav i 2008 på knap 80 mio. kr. Det svarer til en reduktion af indtægtsrammerne på ca. 1,2 pct. og er en skærpelse i forhold til 2007, hvor de samlede effektivitetskrav var ca. 45 mio. kr. svarende til 0,7 pct. af selskabernes samlede indtægtsrammer.
- En sammenligning af de danske netselskabers effektivitet med de svenske, norske og nederlandske peger også på, at der er yderligere effektiviseringspotentiale blandt de mindst effektive danske elnetselskaber.
- Fusioner kan øge elnetselskabernes effektivitet. De foreløbige resultater af en analyse af fusioners betydning for effektiviteten tyder således på, at fusioner har givet lavere driftsomkostninger – især til kundeadministration.

Effektiviteten i elsektoren

Energitilsynets benchmark af transmissions- og distributionsselskaberne i elsektoren i 2008 viser, at der fortsat er stor spredning i de forskellige selskabers omkostningseffektivitet. Det gælder både mellem de forskellige selskaber inden for transmission og distribution og mellem transmissions- og distributionsselskaberne, jf. figur 6.

Figur 6 Spredning i elnetselskabernes effektivitet i 2007

Note: Figuren viser indeks for elnetselskabernes omkostningseffektivitet, hvor et højt indeks er udtryk for høj effektivitet mens et lavt indeks er udtryk for lav effektivitet. Gennemsnittet er beregnet som det volumenvægtede gennemsnit af benchmarkværdierne for hver kategori af netselskaber. Det udtrykker den gennemsnitlige effektivitet for den pågældende kategori.

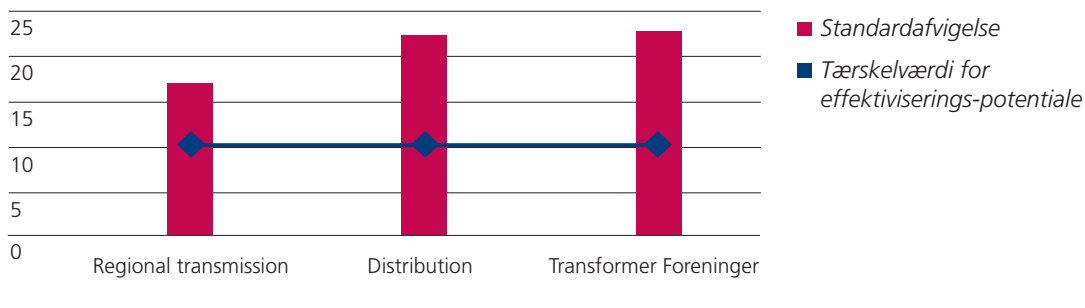
Kilde: Egne beregninger på baggrund af effektivitetsanalyse

Transformerforeningerne har såvel den laveste gennemsnitlige omkostningseffektivitet som den største spredning internt i gruppen. Spredningen afspejler bl.a., at transformerforeningerne er en meget uhomogen gruppe med stor forskel i størrelse, antal ansatte mv. (fx små transformerforeninger uden ansatte), og det påvirker materialet.

Det højeste indeks for omkostningseffektivitet er blandt de distributionselskaberne, mens de regionale transmissionselskaber har den laveste spredning.

Energitilsynet har beregnet standardafvigelsen² på spredningen i virksomhedernes omkostningseffektivitet baseret på Energitilsynets benchmark fra 2008, jf. figur 7. Til sammenligning er i parentes anført standardafvigelsen i virksomhedernes omkostningseffektivitet baseret på benchmarken fra 2007.

Figur 7 Spredning i effektivitetsbenchmark elnetselskaber (standardafvigelse)

Analyserne viser, at standardafvigelsen ligger mellem 17,1 (regional transmission) og 22,9 (transformerforeninger). Dermed ligger spredningen i omkostningseffektivitet for alle typer netselskaber væsentligt over den tærskelværdi på knap 10, der bliver anvendt som en indikator på konkurrenceproblemer i en erhvervssektor i Konkurrenceredegørelsen³.

I forhold til opgørelsen baseret på benchmarken i 2007 er standardafvigelsen i spredningen steget for de regionale transmissionsselskaber, mens den falder marginalt for distributionsselskaberne. For transformerforeningerne er der tale om et markant fald i standardafvigelsen i spredningen.

² Standardafvigelsen er kvadratroden af variansen. Variansen viser, hvor meget de enkelte observationer varierer i forholdt til gennemsnittet. Høj varians og derved høj standardafvigelse udtrykker spredningen af observationerne.

³ Se Konkurrenceredegørelse 08, Konkurrencestyrelsen 2008, <http://www.ks.dk/service-menu/publikationer/konkurrence-redegoerelse/>

I beregningerne og analyserne af netselskaberne har Energitilsynet korrigeret for forhold (se boks), der kunne påvirke spredningen i omkostningseffektivitet. På den baggrund kunne der umiddelbart forventes en mindre spredning blandt netselskaberne end i brancher med velfungerende konkurrence.

Usikkerhed

Der er knyttet en del usikkerhed til beregningen af Konkurrence-
redegørelsens indikator. Dels er der usikkerheder i datagrundlaget, dels er der tale om et teoretisk mål, så en høj spredning kan skyldes andre forhold end et svagt konkurrencepres i branchen.

I Energitilsynets analyse af elnetselskaberne er der ikke samme usikkerhed i datagrundlaget. Hertil kommer, at Energitilsynet korrigerer for ekstraordinære omkostninger og forskelle i rammevilkår, der ellers kunne påvirke spredningen og indgå som forklaringsfaktor.

Resultaterne fra analysen kan således tages som en kraftig indikator på, at effektiviseringspresset på konkurrenceudsatte markeder er stærkere, og at effektiviseringspotentialet er større i elnet-sektoren end på konkurrenceudsatte markeder. Der ligger således fortsat et klart effektiviseringspotentiale hos netselskaberne.

Det afspejler sig i Energitilsynets effektiviseringskrav til selskaberne. I 2008 har tilsynet således pålagt elnetselskaberne varige effektivitetskrav på op til 5 pct. af selskabernes påvirkelige omkostninger samt yderligere op til 1,5 pct. i 1-årige forbrugerkompensationer på baggrund af benchmark af selskabernes leveringskvalitet.

Samlet udgør de varige effektiviseringskrav i 2008 og de 1-årige forbrugerkompensationer en reduktion af selskabernes påvirkelige omkostninger på ca. 2,8 pct. Det svarer til en reduktion af indtægtsrammerne på ca. 1,2 pct. eller knap 80 mio. kr. Det er en skærpelse i forhold til kravene i 2007, hvor selskaberne blev pålagt effektiviseringskrav på 1,6 pct. af de påvirkelige omkostninger svarende til en reduktion af indtægtsrammerne på ca. 0,7 pct. eller ca. 45 mio. kr. Sagen er nærmere omtalt i afsnittet om elsektoren.

Energitilsynet har ikke gennemført benchmark af naturgasdistributions-selskabernes effektivitet i 2008. Den næste benchmark af selskaberne gennemføres i 2009, således at kommende effektivitetskrav mv. får virkning fra 2010. På baggrund af den gældende benchmark har Energitilsynet fastsat et generelt effektiviseringskrav for naturgasdistributions-selskaberne på 1,5 pct. årligt i reguleringsperioden 2006-2009. Herudover blev et naturgasdistributions-selskab pålagt et ekstraordinært effektivitetskrav på yderligere ét procentpoint årligt. Samlet er der således udmeldt effektiviseringskrav på knap 27 mio. kr. for reguleringsperioden 2006 – 2009.

Effektiviteten i naturgassektoren

Fjernvarmesektoren reguleres efter ”hvile-i-sig-selv” princippet, der betyder at fjernvarme skal sælges til, hvad det koster at producere og distribuere den. Energitilsynet afgør, hvilke nødvendige omkostninger, der kan indregnes i prisen. For at tilgodese en mere effektivitetsbaseret udvikling i sektoren arbejder Energitilsynet på at tilvejebringe et grundlag for at foretage benchmark i varmesektoren. Grundlaget foreligger imidlertid ikke endnu, og der er ikke foretaget benchmark i varmesektoren i 2008.

Effektiviteten i varmesektoren

På baggrund af den danske analyse af effektiviteten i elsektoren har Energitilsynet foretaget en sammenlignende analyse af spredningen i effektiviteten hos elnetselskaberne i Danmark, Norge, Nederlandene og Sverige⁴. En analyse af spredningen i effektiviteten har den fordel, at spredningen (når det foretages på indekserede tal) er et neutralt mål, hvor der ikke skal renses ud for blandt andet valutakurser samt forskelle i prisniveauer.

International sammenligning af effektiviteten i elnetselskaber

Energitilsynet har foretaget to analyser:

- Analyse af spredningen i Benchmarking-scoringen (BM-scoringen er et mål for omkostningseffektiviteten relativt til de andre elnetselskaber) hos de danske elnetselskaber sammenholdt med spredningen i tilsvarende benchmarking-resultatet hos de svenske elnetselskaber⁵.
- Sammenligning af spredningen på nogle effektivitetsmål i alle fire lande. Da ikke alle af de adspurgte lande laver benchmarkinger af deres elnetselskaber har det været nødvendigt at anvende nogle alter-

⁴ Det bemærkes, at alle analyser er foretaget på 2006 data, der var de eneste tilgængelige for alle deltagende lande.

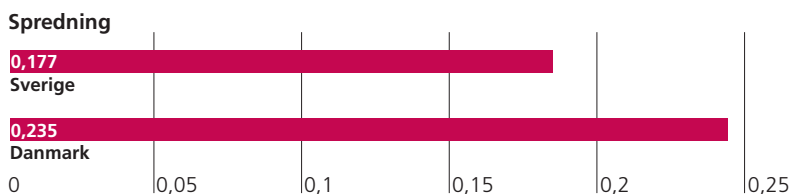
⁵ Sverige anvender en anden BM-model i Danmark, men Energitilsynet har omregnet/normeret de danske spredningsmål, så de er sammenlignelige med de svenske resultater.

native mål for omkostningseffektivitet: Driftsomkostninger (OPEX) pr. kunde, driftsomkostninger pr. km net, afskrivninger pr. kunde samt afskrivninger pr. km net.

Spredning på effektivitetsindeks

Analysen af de danske elnetselskabers⁶ omkostningseffektivitet i forhold til de svenske elnetselskabers viser, at spredningen på de danske benchmark scorer er ca. 33 pct. højere end spredningen blandt de svenske netselskaber (0,235 mod 0,177), jf. figur 8.

Figur 8 Spredning i omkostningseffektivitet i de danske og svenske elnetselskaber

Kilde: Egne beregninger

Note: De danske værdier for spredning i figur 2 er ikke identiske med værdierne i tabel 2. I analysen er alle data normeret/skaleret, således at spredningerne udregnet på data er sammenlignelige på tværs af landegrænser. Samtidig er værdierne i figur 8 udregnet på 2006-tal, mens spredningerne i tabel 2 er udregnet på 2007-tal.

Spredningen i omkostningseffektiviteten i de svenske elnetselskaber er således mere i overensstemmelse med de resultater, der kan forventes på et konkurrencepræget marked, jf. tidligere afsnit om effektiviteten i elsektoren.

Den store forskel i spredning fra de danske til de svenske selskaber understøtter – alt andet lige – at der fortsat er yderligere effektiviseringspotentiale hos de mindst effektive danske elnetselskaber. Det er i overensstemmelse med resultaterne af analysen af de danske elnetselska-

⁶ I de danske data er der ikke medtaget transformerforeninger. Ved at inddrage dem i data vil de højst sandsynlig medføre end endnu højere spredning i nøgletallene, men da selskaberne er så små, er det ikke retvisende at tildele dem lige så stor vægt som distributionsselskaberne.

bers effektivitet, og det afspejler sig i de skærpede effektiviseringskrav, Energitilsynet har fastsat over for elnetselskaberne i 2008, jf. tidligere afsnit herom.

Spredning på alternative effektivitetsmål

Analysen af effektiviteten i Danmark med spredningen i effektiviteten i Norge, Nederlandene og Sverige bygger på følgende fire nøgletal: Driftsomkostninger (OPEX) pr. kunde, driftsomkostninger (OPEX) pr. km net, afskrivninger pr. kunde samt afskrivninger pr. km net. Disse nøgletal er relativt simple, og landene har derfor haft nemmere ved at fremskaffe relevante data.

Spredningen i de udvalgte nøgletal i de enkelte lande er beregnet på grundlag af indekserede nøgletal for hvert selskab i de enkelte lande⁷, jf. tabel 2.

Tabel 2 Spredning på nøgletal 2006

	OPEX/ kunde	OPEX/ km	Afskr./ kunde	Afskr./ km	Samlede omkstn/ kunde	Samlede omkstn/ km
Danmark	21,51	61,52	41,97	37,91	22,98	53,93
Nederlandene	10,06	30,82	16,26	34,58	8,30	30,47
Norge	34,47	30,84	26,86	38,99	28,69	29,31
Sverige	28,66	43,19	39,75	54,12	26,88	42,51

Kilde: Egne beregninger

Note: I analysen er al data normeret/skaleret, således at spredningerne udregnet på data er sammenligneligt på tværs af landegrænser.

Ekstreme observationer (såkaldte outliers) er taget ud af de respektive data. Fra det nederlandske data er et selskab taget ud på denne bekostning, mens det drejer sig om tre, otte og fem for henholdsvis Danmark, Norge og Sverige.

Undersøgelsen giver ikke noget entydigt billede af, i hvilket land spredningen på omkostningseffektivitet er størst eller for den sags skyld mindst. Det fremgår dog, at Danmark kommer ud med den største spredning i

⁷ Som i de foregående effektivitetsanalyser vil en større spredning alt andet lige være tegn på, at der er større rum til omkostningseffektivisering.

to af de fire nøgletal, hvilket kunne være en indikator for et relativt stort effektiviseringspotentiale i de dårligste virksomheder.

De danske elnetselskaber har den laveste spredning i samlede omkostninger pr. kunde. Derimod har de den markant største spredning, når det drejer sig om samlede omkostninger i forhold til km net. Dette sammenholdt med, at de danske elnetselskaber har den højeste spredning på OPEX pr. km net samt afskrivninger pr. kunde, indikerer, at der er yderligere effektiviseringspotentiale i selskaberne.

En sammenligning med Nederlandene kan være mere retvisende end en sammenligning med Norge og Sverige som følge af de forskellige geografiske rammebetingelser. Danske elnetselskaber har en højere spredning i de 4 nøgletal end elnetselskaberne i Nederlandene, jf. tabel 2. Det underbygger tilsynets formodning om, at der yderligere effektiviseringspotentiale i de danske elnetselskaber.

Fusioners betydning for elnetselskabers effektivitet

Elnetselskaber har et naturligt monopol i hver deres geografiske område. Energitilsynet regulering af elnetselskaberne sigter derfor på at skabe de incitamentter til effektivisering, som konkurrencen skaber på konkurrenceudsatte markeder. Fusioner mellem elnetselskaberne kunne være en måde at opnå denne effektivisering på, og en række elnetselskaber er da også fusioneret siden årtusindskiftet. Energitilsynet vil derfor undersøge, hvorvidt disse horisontale fusioner har øget effektiviteten for de berørte selskaber.

Ved at fusionere kan 2 eller flere elnetselskaber udnytte de stordriftsfordele, der må forventes at være i driften af et elnet. Stordriftsfordelene vil bl.a. kunne udnyttes ved en mere effektiv arbejdstilrettelæggelse, hvilket typisk medfører en øget specialisering af arbejdsfunktioner. Effektiviseringen vil kunne vise ved lavere omkostninger til administration, drift og vedligeholdelse bliver, mens kvaliteten heraf fastholdes eller endda forbedres. På længere sigt kan gevinster ved en fusion også vise sig i form af bedre planlægning af nettet samt bedre indkøb og finansiering af netkomponenter.

En fusion vil herudover også kunne medføre effektivisering alene fra effekten af, at de involverede organisationer bliver tvunget til at genoverveje alle arbejdsprocedurer, herunder hvilke services der med fordel kan

outsources. En analyse af fusioner mellem norske elnetselskaber⁸ viser, at denne gevinst kan realiseres få år efter en fusion.

Energitilsynet har – for at belyse spørgsmålet om stordriftsfordele – set på sammenhængen mellem selskabernes omkostninger og størrelse opgjort ved dets netvolumen. Det enkelte selskabs netvolumen udtrykker standardomkostningerne ved at drive et net, der er opbygget af de samme komponenter (kabler, luftledninger, stationer, felter m.v.) som det enkelte selskabs net består af.

Tabel 3 Sammenhæng mellem størrelse (netvolumen) og indeks for omkostningseffektivitet (samlede omkostninger) 2007

Netvolumen i mio. kr.	0-50	50 - 100	100 - 150	150 - 200	> 200
Antal selskaber	43	10	3	4	5
Gennemsnitligt indeks for omkostninger	0,97	0,79	0,75	0,73	0,83

Note: Kun distributionsselskaber

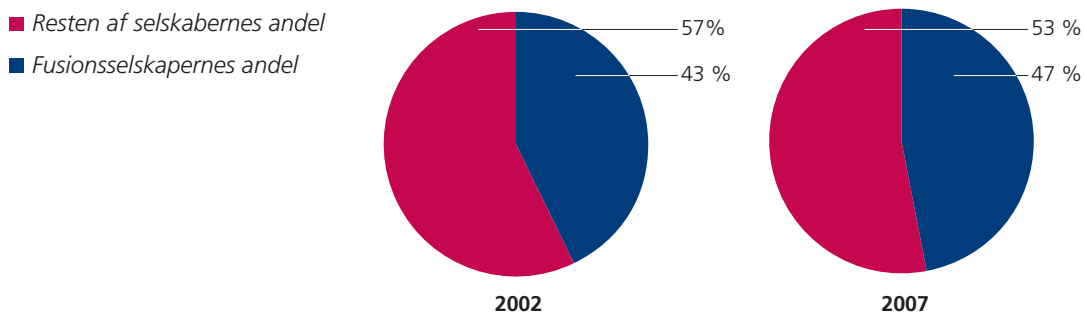
Kilde: Egne beregninger

Der synes at være klare fordele for de mindste selskaber ved at fusionere. Tallene peger således på klare indikationer for, at en netvolumen under 50 mio. kr. medfører noget større omkostninger og dermed dårligere omkostningseffektivitet end selskaber med netvolumen over 50 mio. kr. Tendensen er den samme op til en netvolumen på 200 mio. kr. Derimod ser det med udgangspunkt i tabel 4 ikke ud til, at de helt store selskaber er mere omkostningseffektive. Den relativt dårlige omkostningseffektivitet for de 5 største selskaber, som alle er fusionselskaber, kan ikke umiddelbart forklares.

⁸ *Bogetoft, P. & Grammelvedt, T.E.: Mergers in Norwegian Electricity Distribution – A Cost Saving Exercise.*

De 5 største distributionselskaber⁹ i 2007 er alle resultater af fusioner, som har fundet sted siden årtusindskiftet. Driftsomkostningerne fra stamselskaberne til de nævnte 5 selskaber udgjorde 57 pct. af de samlede driftsomkostninger for distributionselskaberne i 2002. I 2007, efter at fusionerne var gennemført, var de 5 selskabers andel af de samlede driftsomkostninger for distributionselskaberne faldet til 53 pct., jf. figur 9. Driftsomkostningerne for de fusionerede selskaber er således faldet relativt i forhold til omkostningerne for alle distributionselskaber.

Figur 9 De 5 største fusionsselskabers andel af distributionselskabernes samlede driftsomkostninger i 2002 og 2007

Den overordnede udvikling i distributionselskabernes driftsomkostninger fra 2002 til 2007 tyder altså på, at fusioner medfører mindskede driftsomkostninger. På kort sigt medfører en fusion dog ikke nødvendigvis lavere driftsomkostninger. I årene omkring fusionen kan migreringsomkostninger mv. (fx omkostninger forbundet med samkøring af forskellige IT-systemer) forventes at kunne overskygge evt. effektiviseringer som følge af fusionen.

Udviklingen i 4 fusionsselskabers relative driftsomkostninger fra 2002 til 2007 bekræfter, at denne effekt kan opstå, da 2 ud af disse 4 selskaber

⁹ *Elnetselskaberne opdeles normalt i tre typer: Regionale transmissionselskaber, distributionselskaber og transformatorforeninger. Regionale transmissionselskaber driver typisk elnet på et højere spændingsniveau – ofte mellem 30 kV og 150 kV, mens distributionselskaber hovedsageligt driver elnet på spændingsniveauer under 30 kV. Transformatorforeninger er mindre selskaber, der typisk er karakteriseret ved at drive et elnet af en værdi på en mio. kr. eller mindre.*

(selskab A og D) har forøgede driftsomkostninger omkring fusionsåret (henholdsvis 2006 og 2007), jf. tabel 4.

Tabel 4 Indeks over udviklingen i relative driftsomkostninger for 4 fusionselskaber i 2002, 2003, 2006 og 2007 (2002 = 100)*

Selskab	Fusionsår	2002	2003	2006	2007
A	2006	100	112	151	108
B	2006	100	91	81	77
C	2004-2006	100	95	82	95
D	2006-2007	100	90	96	111

*De enkelte stamselskabers samlede andel af distributionsselskabernes samlede driftsomkostninger i 2002 = 100

Note: Energitilsynet er ikke i besiddelse af validerede data om distributionsselskabernes samlede driftsomkostninger i 2004 og 2005.

For selskab C og D er "fusionsår" en flerårig periode med løbende fusioner.

Et væsentligt forhold i relation til fusioner er, at det ikke må gå ud over selskabernes kvalitet i leveringen. Energitilsynet har derfor også set på, hvorledes denne parameter har udviklet sig i forbindelse med 2 fusioner omfattende 4 selskaber, jf. nedenfor.

Tabel 5 Afbrudshyppighed og – varighed for 4 fusionerede elselskaber 2006-2007

Selskab	Afbrudshyppighed		Afbrudsvarighed (minutter)	
	2006	2007	2006	2007
A	0,20	0,41	12,44	33,41
B	0,43	0,67	21,97	45,57
C	0,73	0,68	50,41	41,38
D	0,23	0,21	14,62	8,40

For to af selskaberne (C og D) falder såvel afbrudshyppighed som afbrudsvarighed.

For selskaberne A og B stiger både afbrudshyppighed som afbrudsvarighed. I den forbindelse har selskab A oplyst, at stigningen i antal hændelser blandt andet skyldes fejl på ældre såkaldte APB kabler, hvor der har været en stigning på 42 pct. i forhold til 2006. Herudover har der været flere gravskader i 2007.

Selskab B nævner, at de har haft fem store fejl på 30 kV nettet i 2007, som har påvirket mange slutbrugere, da de har fundet sted i tætbefolkede områder.

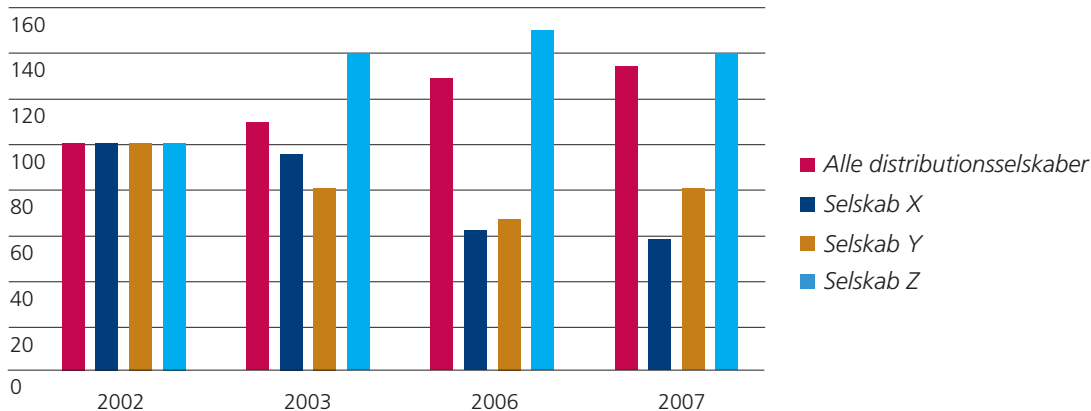
Det har været fremført, at fusioner og sammenlægninger kan føre til forringet kvalitet i leveringen. Der er imidlertid ikke noget, der umiddelbart tyder på, at de flere og længerevarende afbrud for selskab A og B i 2007 kan henføres til, at de er fusioneret, idet afbruddene mv. må formodes at være indtruffet uanset fusion eller ej. Der er derfor ikke umiddelbart indikationer på, at fusioner skulle gå ud over selskabernes kvalitet i leveringen.

En undersøgelse af de overordnede data om distributionsselskabernes driftsomkostninger bestyrker altså forventningen om, at fusioner mellem elnetselskaber sænker driftsomkostninger uden at det har negative effekter på selskabernes kvalitet i leveringen. Forventningen kan yderligere bestyrkes, hvis det kan påvises, at elnetselskaberne kan udnytte uudnyttede stordriftsfordele på bestemte typer af omkostninger ved at fusionere.

Der kunne fx være stordriftsfordele ved kundehåndtering, og derfor bør et fusioneret elnetselskab have lavere omkostninger til kundehåndtering end dets stamselskaber. Da kundeadministration udgjorde 21 pct. af distributionsselskabernes driftsomkostninger i 2002, kan besparelser på dette område have stor effekt for et selskabs samlede driftsomkostninger.

Figur 10 viser, at omkostninger til kundeadministration for distributionsselskaberne som helhed er steget med 34 pct. fra 2002 til 2007. Selvom enkelte fusionsselskaber følger denne tendens, så har flere fusionsselskaber dog haft store fald i omkostninger til kundeadministration fra 2002 til 2007. Det tyder altså på, at fusioner kan medføre fald i omkostninger til kundeadministration.

Figur 10 Indeks over udviklingen i omkostninger til kundeservice for alle distributionselskaber samt for 3 fusionerede i 2002-2007 (omkostninger til kundeservice i 2002 = 100)

Note: Figuren er ikke korrigeret for pris- og lønudviklingen.

Kilde: Egne beregninger

Datamaterialet på distributionselskabernes driftsomkostninger i 2002-2007 tyder således på, at der kan være følgende effekter af fusioner:

- Fusioner sænker de involverede selskabers driftsomkostninger.
- Driftsomkostningerne kan stige midlertidigt omkring fusionsåret.
- Lavere omkostninger til kundeservice kan bidrage meget til fald i driftsomkostninger som følge af en fusion.

Disse indikationer giver Energitilsynet anledning til grundigere at analysere fusioners betydning for elnetselskabernes effektivitet i et kommende arbejdspapir. Analysen vil tage udgangspunkt i følgende spørgsmål: Er et fusioneret elnetselskab mere effektivt end de enkelte elnetselskaber, som indgår i fusionen?

Arbejdspapiret vil indeholde flere delanalyser; herunder hvorledes et fusionsselskabs effektivitet ændrer sig relativt til andre selskaber efter fusionen. En sådan delanalyse vil kunne tage udgangspunkt i en tilrettet version af netvolumenmodellen, som bruges til Energitilsynets årlige benchmarking af elnetselskabernes økonomiske effektivitet. Modellen

bruges til at gøre selskabers omkostninger sammenlignelige, selvom deres elnet er vidt forskellige i størrelse og udstrækning¹⁰.

Energitilsynets arbejdsrapport om fusioners betydning for elnetselskabernes effektivitet offentliggøres på www.energitilsynet.dk på et senere tidspunkt.

¹⁰ *En nærmere beskrivelse af netvolumenmodellen kan findes i Energitilsynets afgørelse fra 27. oktober 2008 om reduktion af elnetselskabernes indtægtsrammer for 2009 (<http://www.energitilsynet.dk/afgoerelser-mv/4/elektricitet/afgoerelser-el/reduktion-af-elnetselskabernes-indtaegtsrammer-for-2009/>)*

Energitilsynets opgaver og afgørelser

Energitilsynet skal sikre, at forbrugere, virksomheder og andre får energi til rimelige og gennemsigtige priser og på rimelige vilkår. Energitilsynet har også en særlig opgave med at sikre, at monopolselskaberne ikke diskriminerer og udviser konkurrenceforvridende adfærd.

Energitilsynet kan tage spørgsmål og sager op af egen drift samt på baggrund af fx henvendelser fra virksomheder og forbrugere, udfra en vurdering af, om en henvendelse giver en begrundet mistanke om, at et forhold er i strid med loven. Er det tilfældet behandles sagen, uanset om den er udformet som klage eller andet. Energitilsynets afgørelser kan indbringes for Energiklagenævnet, hvis klager har en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen. Forholdene omkring klageadgang og partsstatus er beskrevet i nedenstående boks.

Klageadgang – partsstatus

Energitilsynets sekretariat vurderer som tilsynsmyndighed alle henvendelser for, om de giver en begrundet mistanke om, at et forhold er i strid med loven. Er det tilfældet behandles sagen, uanset om den er udformet som klage eller andet. Giver sagen ikke begrundet mistanke kan sagen tilsvarende afvises, uanset om det er en klage eller andet.

For at være part i en sag ved Energitilsynet, er det efter forvaltningsloven afgørende, at man har en væsentlig og individuel interesse i sagen. Dette er slået fast i en række afgørelser, som Energitilsynet truffet om klageadgang og partshøring i forlængelse af nogle tilsvarende afgørelser fra Energiklagenævnet.

I sager om generelle vilkår eller prisforhold vedrørende en energivirksomhed, vil virksomhedens kreds af forbrugere som udgangspunkt alle have samme væsentlige interesse i sagen. Derfor vil det også være undtagelsen, at en forbruger har en individuel interesse, der adskiller sig fra de øvrige forbrugere i kredsen, og dermed er part.

Samme kriterier er afgørende for, om man kan klage til Energiklagenævnet. Udgangspunktet for en administrativ behandling af sager er dermed, at alle kan få deres sag vurderet ved en uafhængig administrativ myndighed, men kun sagens parter kan derudover indbringe sagen til en yderligere administrativ behandling.

Energitilsynets afgørelser offentliggøres løbende på tilsynets hjemmeside www.energitilsynet.dk og større/principielle sager omtales endvidere i nyhedsbrevet EnergiNyt, der også kan findes på hjemmesiden.

Elsektoren I 2008 har Energitilsynet afgjort 11 sager på elområdet, og der er afgjort 737 sager på sekretariatsplan. Blandt de principielle sager på området i 2008 kan nævnes følgende:

Elnetselskabernes indtægtsrammer i 2009

Energitilsynet udmelder hvert år effektivitetskrav og krav til reduktion af elnetselskabernes indtægtsrammer. Udmeldingen for 2009 hviler på benchmarking af økonomisk effektivitet og en benchmarking af kvalitet i levering i 2007.

Når selskaberne benchmarkes på økonomisk effektivitet – og der udmeldes effektivitetskrav og krav til reduktion af indtægtsrammen til de mindre effektive selskaber – tilnærmes de konkurrencevilkår, som gælder for virksomheder på et konkurrencepræget marked. Reguleringen skal tilskynde selskaberne til at øge effektiviteten samtidig med, at forbrugere stadig oplever en god, pålidelig og effektiv transport af elektricitet til den lavest mulige pris.

Udmeldingen om reducerede indtægtsrammer omfatter i alt 112 selskaber, (14 regionale transmissionselskaber, 65 distributionselskaber og 33 transformatorforeninger). Som følge af benchmarkingen af økonomisk effektivitet kan selskaberne få varige effektiviseringskrav på op til 5 pct. af selskabets påvirkelige omkostninger. Fra benchmarkingen af kvalitet i levering kan et selskab blive pålagt 1-årige forbrugerkompensationer på op til 1,5 pct. af dets påvirkelige omkostninger.

Samlet set udgør de pålagte varige effektiviseringskrav og 1-årige forbrugerkompensationer en reduktion af selskabernes indtægtsrammer på ca. 78,8 mio. kr. i 2009. Heraf udgør varige effektiviseringskrav 69,2 mio. kr. og 1-årige forbrugerkompensationer 9,6 mio. kr. Den samlede reduktion af indtægtsrammerne i 2009 er i alt på ca. 2,8 pct. af selskabernes påvirkelige omkostninger.

Det svarer til en samlet procentvis reduktion af selskabernes indtægtsrammer på i alt ca. 1,2 pct. Den samlede reduktion er blevet forøget i forhold til sidste år, hvor tilsynet stillede samlede effektiviseringskrav for 2008 på 1,6 pct. af selskabernes påvirkelige omkostninger, hvilket var 0,7 pct. af indtægtsrammerne.

Interne overvågningsprogrammer (IO-programmer)

Energitilsynets sekretariat har siden 1. oktober 2005 ført tilsyn med, at el-selskaberne overholder den såkaldte overvågningsbekendtgørelse. Sigtet er at undgå, at selskabsmæssigt forbundne netselskaber udøver diskriminerende adfærd.

Tilsynet med de anmeldte årsberetninger for IO-programmerne for 2007 foregår som noget nyt ved en stikprøvegennemgang (virksomheder, som indgår i stikprøven, udvælges efter størrelse, type og geografi.). Endvidere tager sekretariatet på virksomhedsbesøg hos netselskaber, der på forhånd er varslet om besøget. Besøgene giver mulighed for at påse, at netvirksomheden overholder de tiltag, som er beskrevet i den anmeldte årsberetning. Ved virksomhedsbesøgene og de gennemgåede IO-årsberetninger har der vist sig et behov for, at netselskaberne fremover fremlægger bedre dokumentation for, at overvågningsreglerne overholdes. Der er især fokus på de procedurer og interne kontroller, som netselskaberne anvender ved implementering af IO-programmet.

Undersøgelse af tarifstigninger hos DONG Energy City Elnet A/S

DONG Energy City Elnet A/S' forhøjede pr. 1. juli 2006 den faste afgift – i pressen omtalt som ”målerabonnement” eller ”abonnement for elmålere” – fra 150 kr./år til 810 kr./år begge tal inkl. moms. Forhøjelsen var ikke led i en omlægning af tarifsystemet, idet selskabet også forhøjede andre tarifelementer.

DONG Energy City Elnet A/S (dengang KE Forsynings elnetvirksomhed (Københavns kommune)) oplyste i 2004-reguleringsregnskabet, at virksomheden havde 127 mio. kr. i ”andre driftsmæssige indtægter” og i 2006-reguleringsregnskabet var dette beløb reduceret til godt 7 mio. kr.

Bortfaldet af disse ”andre driftsmæssige indtægter” på godt 120 mio. kr. er en ikke uvæsentlig årsag til at DONG Energy City Elnet A/S efter 1. juli 2006 kunne hæve både faste og variable tariffer indenfor den givne indtægtsramme uden modsvarende at sænke andre tariffer.

Tilsynet har undersøgt, om tarifstigningerne er i strid med bestemmelserne i den nugældende økonomiske regulering af elnetvirksomhederne. Undersøgelsen viste, at der er betydelig usikkerhed vedrørende de indberettede oplysninger for reguleringsåret 2004. Energitilsynet har således fundet, at der er medtaget nogle indtægter, der ikke burde medtages under posten ”andre driftsmæssige indtægter”.

Tilsynet besluttede derfor, at Dong Energy City Elnet A/S skal korrigere regnskabsoplysningerne for 2004 på en række konkrete områder efter nærmere aftale med Energitilsynets Sekretariat, således at Tilsynet kan vurdere sagen på et korrekt grundlag.

Sagen er ikke afsluttet primo 2009.

Ny lovgivning

På elområdet er der sket følgende ændringer i regelgrundlaget i 2008:

- **Ændring af elforsyningsloven den 17. juni 2008 ved lov nr. 465**

Med lovændringen kom Elforsyningslovens § 37 a om de årlige erklæringer til Energitilsynet også til at omfatte aktiviteter i henhold til Lov om kommunal fjernkøling.

- **Elforsyningsloven blev ændret den 17. juni 2008 ved lov nr. 503**

Lovændringen vedrører primært, hvilke aktiviteter kommuner kan udøve i tilknytning til elforsyningsloven. Det er præciseret, at virksomhed, der udøves i tilknytning til kommunal virksomhed i henhold til elforsyningsloven, skal ske i nær tilknytning hertil. Fx vil kommuner fortsat kunne drive vejlysvirksomhed i tilknytning til deres elnetselskab.

Lovændringen justerer også reglerne om modregning i statstilskuddet til kommuner, når kommunen foretager selskabsmæssige omstruktureringer.

- **Bekendtgørelse nr. 1297 af 15. december 2008 om kommunernes indberetninger og erklæringer efter elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og varmforsyningslovens §§ 23 l og 23 m,**

Bekendtgørelsen forenkler de hidtil gældende regler for kommunernes årlige indberetninger til Energitilsynet.

I 2008 har Energitilsynet afgjort 6 sager på gasområdet, og der er afgjort 252 sager på sekretariatsplan. Blandt de principielle sager på området nævnes:

Ændrede balancevilkår i naturgas transmissionssystemet

Energinet.dk har som systemoperatør det overordnede fysiske ansvar for, at der er balance i transmissionssystemet for naturgas. Selskabet har pr. 1. oktober 2008 ændret balanceringsvilkårene i naturgas transmissionssystemet. Ændringerne er anmeldt til Energitilsynet, der har taget anmeldelsen til efterretning.

Energinet.dk har ændret balanceringsforholdene, fordi det fysiske system ikke længere kunne understøtte de forholdsvis fleksible rammer i det danske system. De ændrede balanceforhold svarer nu til de faktiske fysiske forhold i det danske transmissionssystem.

Transportkunderne kan købe ekstra balancemargin i form af en BSA (Balance Service Aftale). Prisen på BSA (Balance Service Aftale) er omkostningsbaseret. Hvis der i perioder bliver overefterspørgsel på BSA, indføres der auktion. Før ændringen brugte man et "først til mølle" princip.

Endelig er det muligt for transportkunderne at handle ekstra balance (i form af en anden transportkundes uudnyttede kapacitet) på det sekundære marked via Energinet.dks BTF (Balance Transfer Facility).

Energinet.dk's nødforsyningskoncept for naturgas

Energinet.dk har ansvaret for forsyningssikkerheden af naturgas i Danmark. Heri ligger bl.a., at Energinet.dk i en nødforsyningsssituation – fx et brud på søledningen i Nordsøen – skal kunne forsyne det danske marked med naturgas i en afgrænset periode. For at kunne opfylde sin forpligtelse anvender Energinet.dk forskellige værktøjer, fx reservation i en parallel søledning i Nordsøen og gas i naturgaslagrene i Danmark. Et yderligere værktøj er, at Energinet.dk i en nødforsyningsssituation har mulighed for at afbryde store forbrugeres gasaftag, hvis de lever op til kravene til "nødafbrydelige forbrugere".

Den 1. oktober 2007 indførte Energinet.dk et nyt nødforsyningskoncept, hvor Energinet.dk giver en rabat direkte til de få (store) forbrugere, der kan afbryde gasforbruget i en nødsituation. Nødforsyningskonceptet er siden oktober 2007 videreudviklet – bl.a. i forhold til, hvilke forbrugere, der har mulighed for at deltage i konceptet, og fastsættelse af rabatten til nødafbrydelige forbrugere, der fastsættes ved auktion.

Alle timeafløste forbrugere med et aftag på mere end 2 mio. m³ naturgas årligt kan som udgangspunkt prækvalificere sig til auktionen. Der gælder fortsat krav om deltagelse i en årlig, fysisk test af afbrydeligheden og om at auktionsbudet er pr. forbrugssted – og ikke pr. forbruger. Det betyder, at en stor virksomhed med fx 3 fabrikker rundt om i landet ikke kan slå forbruget sammen, så man når over grænsen på 2 mio. m³.

Betalingen for deltagelse i nødberedskabet er en rabat, og det giver de deltagende forbrugere en fordel. Men der er typisk også direkte omkostninger forbundet med deltagelse – fx administrative og operationelle samt eventuelle driftstab forbundet med den fysiske test af afbrydeligheden. Bl.a. kravet om fysiske test af afbrydeligheden har rejst kritik og debat blandt forbrugerne, og nogle har afstået fra at deltage, fordi de ikke kunne/ville gennemføre de krævede fysiske test.

Energitilsynet har i efteråret 2008 godkendt metoderne i det gældende koncept med krav om en evaluering heraf i foråret 2009.

Ny lovgivning

Der er ikke sket ændringer i regelgrundlaget på naturgasområdet i 2008.

Fjernvarmesektoren

I 2008 har Energitilsynet afgjort 11 sager på varmeområdet, og der er afgjort 523 sager på sekretariatsplan. Blandt de principielle sager på området i 2008 var:

Fjernvarmeværkernes budgetter og regnskaber i region Midtjylland

Energitilsynets gennemførte i 2007 en screening af alle fjernvarmeværkers grundlag for varmepriserne (omtalt i EnergiNyt nr. 9-2008). På baggrund heraf besluttede Energitilsynet at foretage en grundig gennemgang af samtlige fjernvarmeværkers budgetter og regnskaber. Gennemgangen er startet i den største region – Midtjylland – med 137 fjernvarmeværker.

Overordnet status region Midtjylland ultimo 2008

Der er nu 27 værker i region Midtjylland, der har modtaget en detaljeret sagsrapport eller en opfordring til at fremsende yderligere materiale i sagen. Der er yderligere 4 værker, hvor Energitilsynet har meddelt værket, at man ikke ser grundlag for at foretage sig yderligere og lukket sagen.

I forhold til screeningen har Energitilsynet konstateret, at der er flere værker, der selv har taget fat i problemerne. Det er således tydeligt, at en del af de problemer, der nu gennemgås i regnskabs gennemgangen langt hen af vejen er afdækket af værkerne selv.

Konkrete eksempler på poster der afklares i regnskabs gennemgangen:

- *Anmeldelse af budgetter og regnskabseftervisning* – Det er ikke altid veldokumenteret, at over/underdækning er videreført systematisk fra år til år.
- *Overskuds disponering* – Der kan ikke disponeres over overdækning ved en generalforsamlingsbeslutning.
- *Afskrivninger* – Der er uforklarede afvigelser mellem budgetterede og regnskabsførte afskrivninger.
- *Likvide midler* – Der ligger mange penge i opsparet overdækning i likvide midler. Energitilsynet arbejder på at få disse tilbageført til forbrugerne.
- *Værdiopskreven anlægssaldo* – Værker der aflægger regnskab efter årsregnskabsloven, bør ikke anmelde egenkapital derfra til prisudregning.

Energitilsynet lægger stor vægt på, at det i samarbejde mellem tilsynet og værkerne bliver gennemgået, hvordan problemer opstår og hvorledes de kan undgås i fremtiden. I den sammenhæng holder Energitilsynet foredrag og underviser værkerne i varmforsyningsloven. Der arbejdes også på at forbedre procedurerne om indberetning af budgetter og regnskaber ved at udbrede og forankre brugen af Energitilsynets elektroniske indberetningssystem EDO.

Fri og bunden egenkapital i fjernvarmeværkerne

Den 1. marts 1981 trådte den første varmforsyningslov i kraft. Loven indførte ”hvile i sig selv” princippet på varmeområdet – og princippet har lige siden været gældende for varmforsyningsvirksomhederne. Varmeforsyningsloven regulerer derimod ikke den egenkapital, der var i den enkelte varmforsyningsvirksomhed ved ikrafttræden af den første varmforsyningslov den 1. marts 1981.

En række varmforsyningsvirksomheder har ønsket at opgøre deres fri egenkapital. Bliver kapitalen gjort op som indskudskapital, vil kapitalen dels kunne blive forrentet (forudsat, at Energitilsynet har tiltrådt en forrentning) dels vil ejerne have mulighed for at trække kapitalen ud af virksomheden.

Energitilsynet skal opgøre indskudskapitalen for de, der ønsker at få den forrentet. Varmeforsyningsvirksomhederne har løbende kunnet anmelde størrelsen af virksomhedernes kapital på grundlag af de bogførte værdier. Mange af virksomhederne ønsker imidlertid at anmelde på grundlag af nedskrevne genanskaffelsesværdier.

Energitilsynet har udarbejdet et grundlag for en sådan opgørelse dvs. en liste over fjernvarmeaktiver (komponentliste) med tilhørende priser, der var gældende 1. marts 1981, samt et administrationsgrundlag til sekretariatets sagsbehandling. Det er frivilligt om virksomhederne vil lægge komponentlisten og tilhørende administrationsgrundlag til grund for deres opgørelse og derefter indsende opgørelsen til Energitilsynet.

Ny lovgivning

På varmeområdet er der sket følgende ændringer i reguleringen i 2008:

- **LOV nr. 503 af 17/06/2008 ændredes varmforsyningslovens** § 21, stk. 1, således at Energitilsynet kan fastsætte regler om revisorerklæring på anmeldelse, og at Energitilsynet kan give pålæg om anmeldelse, § 33, stk. 1, hvorefter Energitilsynet kan udstede tvangsbøder ved manglende overholdelse af pålæg efter § 21, stk. 1, og § 34, stk. 1, hvorefter den, der undlader at afgive oplysninger om forhold omfattet af varmforsyningsloven, kan straffes, og § 23 l, stk. 2, om kommuners mulighed for at foretage visse selskabsmæssige omstruktureringer uden modregning i bloktilskud, og § 23 m, stk. 1, bemyndigelse til at fastsætte regler for, hvornår en aktivitet kan anses for væsentlig i relation til en kommunes ansøgning om bevarelse af ejerandele.
- **BEK nr. 1297 af 15/12/2008 om kommuners indberetninger og erklæringer efter elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og varmforsyningslovens §§ 23 l og 23 m**
- **BEK nr. 31 af 29/01/2008 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg.**
- **LOV nr. 465 af 17/06/2008 indførte regler om kommunal fjernkøling.**

Energitilsynets samarbejde med de energiregulerende myndigheder i andre europæiske lande sker inden for organisationerne NordReg samt CEER og ERGEG.

Rammerne

NordREG er de nordiske energi-regulerende myndigheders samarbejde. Behovet for et særligt nordisk samarbejde udspringer for det første af det historisk særligt tætte energi-samarbejde mellem de nordiske lande. For det andet har de nordiske energiministre vedtaget ambitiøse planer om at realisere ét fælles nordisk energimarked.

CEER – Council of European Energy Regulators – er den forening, som de europæiske reguleringsmyndigheder på energiområdet har etableret.

ERGEG – European Regulators Group for Electricity and Gas – er et rådgivende organ etableret af EU Kommissionen. Udover Kommissionen deltager EU's reguleringsmyndigheder.

CEER og ERGEG har således principielt samme overordnede formål – og i vidt omfang samme medlemskreds. Mens CEER er et frivilligt samarbejde er ERGEG baseret på en såkaldt ”Kommissionsbeslutning”. De to organisationer har de samme medlemmer og koordinerer deres arbejde med bl.a. fælles sekretariat og fælles hjemmeside.

NordREG

Arbejdet i NordREG i 2008 fulgte op på en række opgaver fra 2007, herunder spørgsmål, som energiministrene i Nordisk Ministerråd ved deres møde i Helsingfors i september 2007 havde opfordret NordREG til at belyse. Arbejdet er sket under finsk formandskab.

Sekretariatets
internationale
aktiviteter

I handelen mellem de nordiske lande er det en særlig udfordring til stadsighed at udnytte de eksisterende netforbindelser så godt som muligt, have effektive regler for at tackle flaskehalse i nettene og gennemføre planlægning og realisering af netudbygninger koordineret. For både de systemansvarlige og for de regulerende myndigheder er løsningen af denne opgave en særlig udfordring, som der har været arbejdet med i 2008 og fortsat vil blive det i 2009.

I boksen nedenfor er vist udbygningsplanerne for elnettet i Danmark i perioden 2008 – 2014. Udbygningsplanerne hænger bl.a. sammen med den udbygning af vedvarende energi (vindmøller), der er en forudsætning for, at Danmark kan opfylde de klima- og miljøpolitiske målsætninger om bl.a. nedbringelse af CO₂-udledningen.

Udbygning af eltransmissionsnettet 2008 – 2014

Energinet.dk har ansvar for den langsigtede planlægning af det overordnede transmissionsnet, herunder for at udbygningen sker i overensstemmelse med de rammebetingelser og retningslinier, der udmeldes af myndighederne.

Investeringerne i el transmission infrastrukturen er vist nedenfor. Håndtering af systemdriften, sikring af tilstrækkelig produktionskapacitet og indpasning af store mængder vind og decentral produktion er af stor betydning for de planlagte investeringer.

Investeringer i el infrastruktur (mio. kr.)

Bygherre	Afsluttede projekter 2008	Igangværende projekter 2008-2014	Planlagte projekter 2008-2014
Energinet.dk	0,0	2.762,0	4.211,6
FynsNet 150 kV	0,0	0,0	14,8
NV Net	0,0	117,1	277,5
Midtjyske Net	22,1	70,0	144,6
Sydøstjyske Net	4,8	1,3	21,1
Syd Net	2,7	53,8	45,5
Vestjyske Net 150 kV	0,0	95,7	321,0
SEAS-NVE Net	12,8	0,5	57,0
SEAS-NVE Trans.	15,1	680,0	109,0
KE Transmission	0,9	1,0	3,0
Dong Energy	0,0	32,0	0,0
Regionale net	0,0	0,0	143,8
Sum	58,4	3.813,4	5.348,9

NordREG offentliggjorde i august 2008 en rapport om, hvordan de eksisterende regler lever op til EU's krav og om de regulerende myndigheders rolle i at sikre den markeds-mæssigt bedst mulige flaskehalshåndtering. Opgaven er også et godt eksempel på, at det er nødvendigt at se nor-

disk samarbejde i tæt sammenhæng med initiativer på EU niveau for at integrere energimarkederne. Den sammenhæng understregede energiministrene, da de mødtes i Nordisk Ministerråd i september 2008 og de formulerede en handlingsplan for realiseringen af et ”grænseløst nordisk elmarked” som et led i den europæiske markedsintegration.

Det fortsatte arbejde frem imod et integreret nordisk detail-marked for el har energiministrenes særlige bevågenhed – i stigende grad med fokus på de potentielle samfundsøkonomiske gevinster. NordREG publicerede i den forbindelse i 2008 en rapport om hvordan procedureerne omkring leverandørskift kan harmoniseres, og i en konsulent-rapport blev der taget de første skridt til en kvantitativ beskrivelse af de samfundsøkonomiske aspekter. Der arbejdes nu frem imod en samlet rapport om behovene og mulighederne for et fælles markeds-design. Rapporten vil også behandle netselskabernes (distribution) rolle som neutrale organer med den opgave at bidrage til et effektivt marked samt rollefordelingen mellem netselskaberne og handelsselskaberne. Rapporten vil blive offentliggjort og leveret til Nordisk Ministerråds ”Elmarkedsgruppe” i foråret 2009.

Det er en vigtig forudsætning for et velfungerende grænseoverskridende detailmarked, at reglerne for balancering (bl.a. betalingen for aktørernes ubalancer i forhold til planlagt forbrug/produktion) gøres så ens som muligt. NordREG publicerede i februar 2008 en rapport om emnet. Med starten af 2009 har de systemansvarlige i et vist omfang harmoniseret balanceringsmetoderne, og NordREG arbejder videre med forslag til yderligere harmonisering. Forslagene vil også omfatte det såkaldte ”regulerkraft marked”, hvor de systemansvarlige køber og sælger el for hele tiden at holde elsystemet i balance.

CEER/ERGEG

En del af arbejdet i CEER/ERGEG har gennem 2008 været fokuseret på Kommissionens ”3. energiliberaliseringspakke”, der blev præsenteret i september 2007 og siden har været behandlet i EU’s Ministerråd og Parlamentet. I takt med at der politisk opnås stadig større enighed om indholdet har CEER/ERGEGs arbejde i øget grad drejet sig om at forberede implementeringen. Det drejer sig især om etableringen af EU ”Agenturet” for regulering af grænseoverskridende spørgsmål vedrørende gas- og elmarkederne og ”Agenturets” opgaver. Selve ”3. energiliberaliseringspakke” forventes efter afsluttende behandling i Parlamentet og Ministerrådet at blive vedtaget i løbet af foråret 2009 med fuld virkning (inkl. nationale implementering af direktiverne) omkring årsskiftet 2010/11.

For alle parter er det vigtigt, at ”overgangsperioden” bliver brugt til fortsat at drive integrationen af EU-landenes energimarkeder videre. ERGEGs Regionale Initiativ, der blev lanceret i begyndelsen af 2007, har en særlig rolle i denne proces som katalysator for udviklingen. På ERGEG niveau arbejdes der med at sikre konvergensen af de regionale initiativer.

Energitilsynets Sekretariat har formandskabet for det nordeuropæiske elmarked omfattende Norden, Tyskland og Holland. I 2008 har der særligt været fokus på at få de i 2007 udarbejdede fælles regler for gennemsigtighed i engrosmarkedet implementeret. De systemansvarlige og børserne etablerede i september 2008 ”markedskobling” mellem Danmark (Norden) og Tyskland (Kontinentaleuropa).

Desværre viste der sig tilfælde af u hensigtsmæssig prisdannelse, så markedskoblingen blev suspenderet. Systemet forventes relanceret i 2. kvartal 2009. Når det har bevist sin funktionsdygtighed vil også ”Baltic Cable” mellem Sverige og Tyskland slutte sig til. ”Baltic Cable” har hidtil været drevet som en ”merchant line”, brugt udelukkende af ejerne.

Parallelt med det fortsatte arbejde i CEER/ERGEG med at udvikle engrosmarkederne for gas og el havde organisationen i 2008 i høj grad fokus på detailmarkedernes og forbrugernes interesser. Organisationen publicerede i den forbindelse rapporter om effektiviteten i administrationen af leverandørskift og om implementeringen af EU-energilovgivningens ret specifikke regler om information og anden beskyttelse af slutforbrugere – især mindre forbrugere. Netselskaberne (distribution) har en særlig rolle i denne henseende. Samtidig er distributionsnettene i stadig højere grad ”opsamlingsnet” for decentral elproduktion. Disse roller gør netselskabernes uafhængighed og neutralitet afgørende. Et sæt retningslinjer for denne ”funktionelle” adskillelse fra produktions- og energihandelsinteresser blev præsenteret i 2008. I november afholdtes i London det første ”Citizens Forum”, hvor forbruger-synsvinklen fremover vil blive debatteret mellem energimarkedets parter.

Energimarkedsdirektiverne og –forordningerne indeholder en lang række årlige nationale indberetningsforpligtelser. ERGEG og Kommissionen har valgt at samle disse i ét samlet sæt, som ERGEG varetager indsamlingen af. Kommissionen benytter informationerne i sit overvågningsarbejde, herunder til de rapporteringer, som den er forpligtet til. Yderligere udarbejder ERGEG et opsummerende og konkluderende ”Status Review”, som også publiceres. ”ERGEG Status Review 2008”

blev offentliggjort i december 2008. Det går væsentligt mere i dybden end tidligere. Den overordnede konklusion er, at der stadig er langt til visionen om ét fælles energimarked. De mange fortsat nationale markeder fungerer nogenlunde på engros-siden (bedre for el end for gas), men konkurrencen om de mindre kunder i detailmarkedet lader meget tilbage at ønske.

Medlemmer af Energitilsynet

Energitilsynet blev etableret i 2000 som et tilsyn, der fungerer uden instruktionsbeføjelse fra ministeren og uafhængigt af sektorinteresser og myndigheder.

Energitilsynet består af en formand, seks medlemmer og to suppleanter, der alle udnævnes af klima- og energiministeren for en periode på fire år. Energitilsynets medlemmer repræsenterer sagkundskab inden for jura, økonomi, teknik og miljø samt erhvervs- og forbrugerforhold.

Klima- og energiministeren har med virkning fra 1. januar 2008 udnævnt medlemmer til Energitilsynet for den kommende 4-års periode. Fra samme dato udtrådte medlem af tilsynet direktør, civiløkonom Preben Schou og suppleant direktør, ingeniør, HD Jørgen Aamand.

I 2008 har Energitilsynet afholdt 9 møder, hvor tilsynet har fastlagt praksis og fortolkning af energilovene gennem konkrete afgørelser, tilkendegivelser og i dialogen med brancheorganisationer og andre myndigheder mv.

Medlemmer af Energitilsynet pr. 1. januar 2008

Direktør, cand.polit., Ph.D. Uffe Bundgaard-Jørgensen Formand	Professor (mso), Ph.D. Ulla Neergaard Medlem
Administrerende direktør, cand.polit. Jacob Erik Holmblad Næstformand	Driftsleder Jens Roesgaard Medlem Direktør, civilingeniør Torben Riber Suppleant
Direktør, cand.mag. Lone Johnsen Medlem,	Direktør, akademiingeniør Mogens Arndt Suppleant
Lektor, cand.polit. Anders Larsen Medlem	
Direktør, cand.oecon. Jens Sejer Sørensen Medlem	

*Bagerst fra venstre: Jacob Holmblad, Anders Larsen, Torben Riber, Ulla Neergaard, Uffe Bundgaard-Jørgensen, Lone Johnsen.
Forrest fra venstre: Jens Sejer Sørensen, Mogens Arndt, Jens Roesgaard.*

Energitilsynets sekretariat

Energitilsynets sekretariatsbetjening varetages af Konkurrencestyrelsen, der hører under Økonomi- og Erhvervsministeriet. Sekretariatet forbereder sager til behandling i Energitilsynet og træffer afgørelse efter den praksis og de retningslinier, som Energitilsynet har fastlagt.

Sekretariatet hører under vicedirektør i Konkurrencestyrelsen Finn Dehlbæks ansvarsområde.

Vicedirektør Finn Dehlbæk

EL	GAS	VARME
Kontorchef Rune Moesgaard	Kontorchef Carsten Smidt	Kontorchef Kamma Eilschou Holm Jonassen
Elektricitet, herunder regulering af transmissions- og netvirksomheder, Energinet.dk (elektricitet), internationalt arbejde på elområdet	Naturgas, internationalt arbejde mv. på naturgasområdet og Energinet.dk (naturgas), forsyningspligt elektricitet, udvikling af benchmark analysemetoder (el, gas)	Varme, juridisk kvalitetssikring, juridiske vurderinger, Energiklagenævnstatistik, EU-jura, Ankenævnet på Energiområdet

Sagsbehandlingstider og brugertilfredshed

Sagsbehandlingstider

I oversigten nedenfor er vist hvor mange sager Energitilsynet behandlede i 2007 og 2008. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstiden i beslutningssager lå i 2008 på 11,9 mdr. I 2007 var den 6,3 mdr. mens den i 2006 var 10,7 mdr. Erfaringerne viser således, at sagsbehandlingstiden i beslutningssagerne kan vise store udsving fra det ene år til det næste – bl.a. afhængig af de enkelte sagers kompleksitet mv. Endvidere påvirkes sagsbehandlingstiden af omfanget af høringsrunder en sag skal gennemløbe før forelæggelse for Energitilsynet.

Sager behandlet i Energitilsynet 2007 og 2008

	2007		2008	
	Beslutning	Orientering	Beslutning	Orientering
Elektricitet	6	6	11	3
Naturgas	5	5	6	2
Fjernvarme	8	8	12	2
Tværgående	4	4	1	
I alt	23	23	30	7

En overordnet tendens i Energitilsynets arbejde er, at der i de foregående år er sket en stadig udvikling i praksis gennem tilsynets afgørelser af konkrete enkeltsager. Energitilsynets tager således stilling til store principielle sager, mens de konkrete sager i større grad kan afgøres af sekretariatet – eller slet ikke rejses, fordi Energitilsynets praksis er kendt.

Udover de sager, der konkret behandles i Energitilsynet og sekretariatet, modtages også mange henvendelser og klager mv., hvor Energitilsynet ikke er rette myndighed – fx private forbrugeres klage over energiregninger mv. Disse henvendelser oversendes til rette myndighed som eksempelvis Ankenævnet på Energiområdet.

	2007	2008
Nye sager	1001	1224
Afgjorte sager	962	1155
Sager under behandling	640	709

I 2008 ligger såvel antallet af modtagne ny sager som antallet af afgjorte sager markant over niveauet i 2007. Antallet af sager under behandling ved årets udgang er på niveau med 2007.

For sager behandlet i sekretariatet er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2008 2,4 måneder. I 2007 var den 3,2 måneder

Brugerundersøgelse

Brugerundersøgelsen blandt brugere/interessenter af Energitilsynets sekretariat bygger i 2008 på 32 interviews – 26 virksomheder og 6 advokater. Undersøgelsen kan ses på Energitilsynets hjemmeside www.energitilsynet.dk.

Brugertilfredsheden ligger generelt over brugertilfredsheden i 2007. På 8 af områderne i undersøgelsen er brugertilfredsheden steget, mens der er sket fald på 2 områder.

Energiklagenævnet

Energiklagenævnet behandler bl.a. klager over afgørelser truffet af Energitilsynet. Parterne i en afgørelse har 4 uger fra afgørelsen til at indbringe klagen for Energiklagenævnet.

Antal sager	2006	2007	2008
Indbragt for klagenævnet	34	47	99
Afgjort af klagenævnet	22	41	112
Heraf			
stadfæstet	14	21	30
ophævet/ændret/hjemvist	4	13	59
afvist af klagenævnet	3	7	59
afsluttet uden afgørelse	1	12	6
Omstødelsesprocent	22 %	38 %	36 %

I oversigten er vist Energiklagenævnets behandling af klager over Energitilsynets afgørelser. I 2007 blev i alt indbragt 47 sager for Energiklagenævnet.

Energiklagenævnet havde ved udgangen af 2007 48 klager over Energitilsynets afgørelser under behandling.

Omstødelsesprocenten er opgjort som antal sager, der er ophævet/ændret /hjemvist divideret med antal afsluttede minus afviste sager.

Omkostningerne til Energitilsynets arbejde betales i henhold til de tre energilove af de virksomheder, der skal føres tilsyn med. De nærmere regler fremgår af bekendtgørelser for de enkelte områder. Udgifterne for Sekretariatet for Energitilsynet fremgår nedenfor:

Beløb 1.000 kr.	2007	2008
Lønomkostninger	23.736	20.415
Omkostninger til øvrig drift	9.097	8.976
Omkostninger i alt	32.833	29.391

Faldet i lønomkostninger fra 2007 og 2008 skyldes primært, at lønomkostningerne var usædvanligt høje i 2007 bl.a. på grund af regulering af hensættelser til feriepenge og teknisk ændring af hensættelse til resultatløn. Hertil kommer, at Sekretariatet i 2008 i perioder ikke har været fuldt bemannet. Sekretariatet har i 2008 været bemannet med 36 årsværk¹¹. Lønomkostningerne omfatter foruden lønninger til medarbejderne, der sekretariatetsbetjener Energitilsynet, også vederlag til Energitilsynets medlemmer på ialt 476 tkr.

Omkostninger til øvrig drift omfatter primært andel af Konkurrencestyrelsens fællesomkostninger til husleje, kontorhold, m.v. I 2008 udgjorde sekretariatets andel af fællesomkostningerne 27 procent. Endvidere har sekretariatet særskilte omkostninger til blandt andet rejser og konsulentbistand.

Regnskabet for energigebyrer til finansieringen af Energitilsynets virksomhed er vist nedenfor.

Gebyrregnskab 2008 i 1.000 kr.	El	Gas	Varme	I alt
Akkumuleret overdækning ultimo 2007	-3.045	4.077	504	1.536
Gebyrindtægt 2008 i alt	11.878	6.317	10.535	28.730
I alt gebyr til rådighed i 2008	8.833	10.394	11.039	30.266
Regnskabsførte omkostninger i 2008	14.249	4.944	10.188	29.381
Akkumuleret overdækning ultimo 2008	-5.416	5.450	852	885

Der kræves ikke balance mellem de opkrævede gebyrer og udgifterne til Energitilsynets sekretariat i det enkelte år, men der kan foretages udligning over en fireårig periode.

¹¹ Beregningen er foretaget på baggrund af den tidsregistrerede faglige tid tillagt overhead til ikke faglig tid og med et årsværk på 1.924 timer.

Andre myndigheder på energiområdet

Energitilsynets opgaver har mange berøringsflader til andre myndigheder, som også har kompetence på energiområdet – klima- og energiministeren, der er den øverste ansvarlige på energiområdet, Energistyrelsen, Energiklagenævnet, Konkurrencerådet og Ankenævnet på Energiområdet.

Klima- og Energiministeriets departement varetager kontakten til Folketinget, herunder til det Enerkipolitiske Udvalg, og har ansvar for lovgivningen på området mv.

Energistyrelsens opgave er at etablere de rette rammer og virkemidler for energiområdet, sikre forsynings sikkerheden og sørge for, at udviklingen sker på en samfundsøkonomisk, miljømæssig og sikkerhedsmæssigt forsvarlig måde.

Energiklagenævnet behandler klager over myndighedsafgørelser i enkeltstager og over eventuelle fejlfortolkninger af lovgivningen.

Konkurrencerådet har kompetence til at påse, at de liberaliserede virksomheder overholder spillereglerne i konkurrencelovgivningen. Hvis dette ikke er tilfældet kan rådet gribe ind. Konkurrencestyrelsen er sekretariat for Konkurrencerådet.

Ankenævnet på Energiområdet behandler privates klager om køb og levering af ydelser fra energiforsyningsvirksomheder. Ankenævnet blev oprettet den 1. november 2004, som et privat ankenævn efter forbrugerklagenævnsløven. Sekretariatsbetjeningen varetages af Konkurrencestyrelsen.

Energitilsynet: Resultater og Udfordringer 2008

Publikationen kan bestilles hos:

Energitilsynet
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 72 26 80 70
Fax: 33 32 61 44
E-mail: et@dera.dk
www.energitilsynet.dk

Publikationen kan hentes på Klima- og Energiministeriets hjemmeside www.kemin.dk og på Energitilsynets hjemmeside www.energitilsynet.dk

Oplag: 1.600

ISBN trykt dansk udgave 978-87-7029-389-1
ISBN elektronisk dansk udgave 978-87-7029-390-7
ISBN trykt engelsk udgave 978-87-7029-391-4
ISBN elektronisk engelsk udgave 978-87-7029-392-1

Billeder: Forside Masterfile/Scanpix,
Energitilsynets medlemmer Bjarne Hansen

Design: Schultz Grafisk

Trykt i Danmark, april 2009 af Schultz Grafisk

Web: Schultz Grafisk

Klima- og Energiministeriet

Frederiksholms Kanal 27
1220 København K
Tlf.: 33 92 33 55
Fax: 33 12 38 93
E-mail: kemin@kemin.dk
www.kemin.dk

Energitilsynet

Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 72 26 80 70
Fax: 33 32 61 44
E-mail: et@dera.dk
www.energitilsynet.dk

Energitilsynet

Nyropsgade 30
1780 København V

Tlf.: 72 26 80 70

E-mail: et@dera.dk
www.energitilsynet.dk